

am@nuntius.gr

η άποψη

του **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΟΥΤΑΚΗ***

*Προέδρου NUNTIVS ΑΧΕΠΕΥ, Μέλους Δ.Σ. και πρώην προέδρου ΣΜΕΧΑ

Οι ευθύνες των κεντρικών τραπεζών

Η ΝΕΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ που διαμορφώνεται μετά τη συμφωνία που επετεύχθη για τη «διάσωση» της Κύπρου προκαλεί ανησυχία στους καταθέτες των τραπεζών της Κύπρου, του ευρωπαϊκού Νότου, αλλά και όλης της Ευρώπης για τη γενίκευση του «κουρέματος» των καταθέσεων και για τα ανοίγματα όσων ευρωπαϊκών τραπεζών αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Οι κίνδυνοι των τραπεζών και των μετέωρων χειρισμών των ακριβοπληρωμένων στελεχών τους σε επενδυτικό επίπεδο υπόκεινται σε ένα περίπλοκο σύστημα ελέγχου που έχει θεσπιστεί από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά και διεθνείς συμφωνίες, από όργανα εντός και εκτός των τραπεζικών ιδρυμάτων, με στόχο πάντοτε τη διασφάλιση του συστήματος αλλά και την προστασία των καταθετών/επενδυτών. Φαίνεται ότι όλες αυτές οι διαδικασίες και τα όργανα δεν ενήργησαν ως όφειλαν και έριξαν την «μπάλα» στους μετόχους και ομολογιούχους των τραπεζών, αλλά και στους καταθέτες, μετατρέποντάς τους εν μία νυκτί σε συνυπεύθυνους στους λάθος χειρισμούς των στελεχών και συμμετόχους στις ζημιές των τραπεζικών ιδρυμάτων. Ούτε οι μέτοχοι/ομολογιούχοι των τραπεζών, όμως, ούτε οι καταθέτες έχουν θεσμικό δικαίωμα ελέγχου των τραπεζών. Δεν φέρουν καμία ευθύνη οι επόπτες (κεντρικοί τραπεζίτες και ΕΚΤ) για την κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει οι τράπεζες στην Ευρώπη; Δεν προείδαν την επικείμενη καταστροφή; Ποια είναι τα προληπτικά μέτρα που έλαβαν;

Αν δεν μπορούν να ασκήσουν εποπτεία και αν δεν φέρουν ευθύνη, γιατί επιβαρύνουν τους Ευρωπαίους φορολογούμενους με τόσα έξοδα, δεδομένου ότι αποτελούν και τα πλέον πολυδάπανα ιδρύματα με προκλητικά προνόμια στο όνομα της δήθεν ανεξαρτησίας; Από την άλλη πλευρά, η βαρύτητα που έχουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην παγκόσμια συστημική ευστάθεια σε συνδυασμό με την υπέρμετρη διόγκωση και επέκτασή τους είναι σαφές ότι, με μαθηματική ακρίβεια, επιτείνουν μια κατάσταση κρίσης σαν αυτή που βιώνουμε. Ήδη στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού έχει ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια η συζήτηση για τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων στα τραπεζικά ιδρύματα (επαναφορά του Glass-Steagall Act). Στην Ευρώπη πάλι, υπό την πίεση του ισχυρότατου ευρωπαϊκού τραπεζικού λόμπι, φαίνεται να μη γίνεται αντιληπτή η διαφορά μεταξύ μιας ιδιωτικής τράπεζας και μιας εμπορικής τράπεζας της οποίας οι καταθέτες μετατρέπονται σε πιστωτές της, ενδεχομένως με θαλασσοδάνεια, χωρίς κανέναν ουσιαστικό θεσμικό έλεγχο. Ενώ στον ευρωπαϊκό Νότο χρειάζονται επείγοντως τραπεζικά κεφάλαια, για την έξοδο από την ύφεση και την είσοδο σε αναπτυξιακή τροχιά, οι τράπεζες κινδυνεύουν να στερηθούν τα καταθετικά τους κεφάλαια που ενδέχεται, υπό τον φόβο ενός γενικού «κουρέματος», να μεταναστεύσουν είτε στις χώρες της βόρειας Ευρώπης είτε εκτός Ευρώπης (Ελβετία και νότια Ασία).